

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين حبيبنا وحبیب اله العالمين الذی سمى فى السماء باحمد و فى الارضين بابى القاسم محمد (صلى الله عليه و آله و سلم) و على اهل بيته الطاهرين و لعنت الله على اعدائهم اجمعين من الآن الى يوم لقاء رب العالمين. اما بعد عبادالله اوصيكم و نفسى بتقوى الله و اتباع امره و نهى.

خودم و شما نماز گزاران عزيز را به تقوى الهى دعوت مى كنم.

پيامبر اسلام بعد از اينكه به ابوذر مى فرمايد : ابوذر در جامعه اسلامى انسانهاى متقى ، سيادت دارند و بايد بزرگ شمرده شوند و مورد احترام باشند مى فرمايد :

«وَالْفُقَهَاءُ قَادَةٌ» يا اباذر ، فقها رهبران جامع هستند.

فقهاء كسانى هستند كه سالها براى كسب معارف اسلامى و احكام الهى تلاش كرده اند و در پرتو سالها تحصيل و تعليم نه تنها خود را در شناخت معارف اسلامى خصوصا فقه متخصص نموده اند بلكه افراد متخصص زيادى به جامعه تحويل داده اند . اينها رهبران دينى مردم هستند. دين براى زندگى است و زندگى طيبه جز در پرتو دين ممكن نيست و شناخت دين فقط از طريق افرادى كه در دين تخصص دارند ممكن هست.

امروز يکى از مظلوميت دين ، اين است كه همه در باره آن نظر مى دهند. كسانى كه بيس وادند كسانى كه سواد دارند ولى در دين بى سوادند و حتى يک واح درسى دين شناسى نخوانده اند گرچه اگر ده واحد هم مى خواندند نمى توانستند دين شناس باشند . براى شناخت چشم انسان بايد بيست سال درس بخوانى تا اجمالى از دردها و درمانهاى چشم مطلع شوى . ولى دين آن قدر مظلوم است كه از چشم انسان نيز رتبه اش پايين تر است و هر شخص حتى درس نخوانده در باره دين اظهار نظر مى كند . و درد آور اين است كه همينها كه در باره دين اظهار نظر مى كنند به جاى اين كه به قبح كار خود پى ببرند مراجع اعزام و فقهاى بزرگوار را تخطئه مى كنند و به آنها حمله مى كنند كه دين را درست نفهيمده اند . واقعا اين گونه افراد گرفتار جهل مركب هستند و گوياء هيچ موعظه اى در آنها اثر ندارد و در جهل ، ابدالدهر خواهند ماند.

امام زمان اين فقها را مرجع قرار داده و به توده مردم دستور داده است كه در اتفاقات زندگى خود به مراجع و فقهاء رجوع كنيد . «
أَمَّا الْخَوَادِثُ الْوَأَقَعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رُوَاهِ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَ أَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ»^۱

مراد از حوادث واقعه آن اتفاقاتى است كه در زندگى انسانها رخ مى دهد و بايد در آن اتفاقات وظيفه دينى خود را بدانند و براى دانستن وظيفه خویش بايد به روايت حديث مراجعه كند. روايت حديث چه كسانى هستند ؟ همين فقهاء هستند.

مرحوم كلينى در جلد اول كافي نقل مى كند كه وقتى راوى از امام صادق (ع) مى پرسد اگر بين دو نفر از ما اختلاف پيش آمد چه كار كنيم؟ امام پاسخ مى دهد كه « يَنْظُرَانِ إِلَى مَنْ كَانَ مِنْكُمْ مِمَّنْ قَدْ رَوَى حَدِيثَنَا وَ نَظَرَ فِي حَلَالِنَا وَ حَرَامِنَا وَ عَرَفَ أَحْكَامَنَا فَلْيَرِضُوا بِهِ حَكْمًا فَإِنِّي قَدْ جَعَلْتُهُ عَلَيْكُمْ حَاكِمًا فَإِذَا حَكَمَ بِحُكْمِنَا فَلَمْ يَقْبَلْهُ مِنْهُ فَإِنَّمَا اسْتَحَفَّ بِحُكْمِ اللَّهِ وَ عَلَيْنَا رَدٌّ وَ الرَّأْيُ عَلَيْنَا الرَّأْيُ عَلَى اللَّهِ وَ هُوَ عَلَى حَدِّ الشَّرْكِ بِاللَّهِ »^۲ نظر كنند به سوى كسى از شما (شيعيان) كه حديث ما را روايت مى كند، در حلال و حرام ما نظر مى كند و احكام ما را مى شناسد، پس او را به عنوان قاضى و حَكَم بپذيرند، در اين صورت من نيز او را قاضى بر شما قرار داده ام، پس نگاه كه بر اساس قضاوت هاى ما قضاوت كرد و كسى از او نپذيرفت حَكَم خدا را كوچك شمرده، و ما را رد کرده است و آنكه ما را رد كند، خدا را رد کرده است، و اين در حد شرک به خدا است.

پيامبر اسلام نيز مى فرمايد يا اباذر ، فقهاء رهبر جامعه هستند. يا بايد فقهاء رهبر جامعه باشند.

۱ . كمال الدين و تمام النعمة ؛ ج ۲ ؛ ص ۴۸۴

۲ . الكافي (ط - الإسلامية) ؛ ج ۱ ؛ ص ۶۷

در طول تاریخ اسلام آنچه که از فقهاء ی عظام سراغ داریم این است که همواره خودشان زاهدانه زندگی کردند و تمام عمرشان را وقف مردم نمودند. شما زندگی مقام معظم رهبری را ببینید تمام دشمنان نیز بر ساده بودن زندگی ایشان و این که هیچ لک سیاه اقتصادی و مالی در زندگی ایشان نیست . دیگر بزرگان نیز اینگونه اند. اگر در بانک به نام مراجع تقلید پول هست همان وجوهاتی است که مردم داده اند و آن را برای حوزه ها و ترویج اسلام هزینه می کنند شما خود شاهد بودید وقتی یکی از فقهاء فوت کردند وصیت کرده بودند هرچه دارم وجوهات شرعی است که باید در مورد خودش هزینه شود و این خانه ای که نشسته ام این هم خانه همسرم است که از پدرش ارث رسیده است.

آن وقت عده ای در کشور نشسته اند با تهمت و افتراء بزرگان دینی را تخریب می کنند. اگر کسی رهبریت آنها را قبول نکند به سخنان وی گوش نخواهد داد. کسی که به سخنان فقیه گوش ندهد ، گمراه خواهد شد. آن کسی که بدون داشتن شایستگی لازم از فقیه انتقاد می کند او در حقیقت خود را مسخره کرده است.

برخی از مردم می گویند که چرا فقیه فلان فتوا را داده است . تصور می کند که فقیه هم مانند او حرف مفت می زند و بدون حساب و کتاب و سخن می گوید . و متوجه نسیت که برای یک مساله یک سطری ممکن است فقیه یک هفته مطالعه کرده باشد آنهم بعد از اینکه ده ، بیست سال درس خوانده است.

برخی از افراد هستند که خود را عقل کل می دانند و از هرچه سخن بمیان آید اظهار نظر می کنند . اینها در واقع گرفتار جهل مرکب هستند.

دشمنان می دانند تا وقتی مردم به دانشمندان اسلامی و علما رجوع کنند، خطری کشور و جوانان را تهدید نمی کند و هم چنین خطر فکری به وجود نمی آید، دشمن نمی تواند در دل توده مردم نفوذ کند . اما اگر فاصله بین مردم و علما به وجود بیاید و مردم نتوانند فقها و علمای واقعی را از افراد مصنوعی تشخیص دهند، با مشکلاتی مواجه خواهیم شد.

شما در تاریخ خوانده اید که وقتی روس به ایران حمله کرد سید محمد مجاهد بر علیه اشغال گری روسها فتوای جهاد صادر کرد و خودش لباس رزم به تن نمود و در نزد مردم آنقدر محبوب بود که هنگام گذشتن از قزوین از حوضی که وضوء گرفته بود مردم تمام آب حوض را تبرک کردند و برداشتند. ولی پس از پایان جنگ دشمن کاری کرد که مردم ساده آنقدر به وی اهانت کردند و در همان محل حوض آنقدر به صورت آن عالم آب دهان انداختند که وی در همانجا در گذشت.

شیخ فضل الله نوری که با توطئه انگلیس مبارزه کرد ، انگلیس و اذنباب آن کاری رندند که شیخ فضل الله نوری در جلوی چشم مردم به دار رفت و مردم فقط تماشا کردند و حتی تصور می کردند که یک فرد ضد اسلام را می کشند.

شهید مدرس در مقابل روس و انگلیس ایستاد و از کشور و حق مردم دفاع نمود ولی انگلیس برای تخریب شخصیت این مرد الهی سندی درست کرد که مدرس از انگلیس لیره گرفته است پس با انگلیس در ارتباط است و در روزنامه ها چاپ کردند و آبروی مدرس تنها مدافع واقعی مردم را ریختند و عده ای ساده لوح باور کردند.

آیت الله کاشانی در نهضت نفت در مقابل آمریکا و انگلیس ایستاد ، جاسوسان انگلیس و آمریکا و دست ن شانده آ «ها ، آیت الله کاشانی را نامسلمان و شهوت پرست معرفی کردند و عده ای ساده لوح نیز باور کردند.

امروز همین سایات را دشمنان به شدت ادامه می دهند و ساده لوحان نادان که نه به دشمن معرفت دارند و نه توطئه دشمن را می شناسند و منابع خبریشان نیز رسانه های بیگانه است به سخنان آنها گوش می دهند و آلت دست بیگانگان در تخریب علماء می شوند.

بعد حضرت می فرماید : « وَ مُجَالَسَتُهُمْ زِيَادَةٌ »

اباذر با اینها همنشینی کن چون همنشینی با اینها موجب افزایش تقوی و علم انسان می شود . اگر رفیق با تقوایی برای خودت انتخاب کردی ، تقوای وی در تو نیز اثر خواهد گذاشت. و اگر با علماء هم جلیس شوید از علم آنها بهره مند خواهی شد.

پیامبر اسلام (ص) می فرماید: «الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ وَ قَرِينِهِ»^۳ شما همین جوانان را ببینید با چه کسانی رفیقند؟ امروز در عرصه فرهنگی با ابزارهای مختلف و رسانه های پیشرفته مردم را از علماء متنفر می کنند تا مردم با علماء همنشینی نکنند چون همنشینی با علماء می تواند عامل مهم حفظ توده مردم از انحرافات شود . شما برید مطالعه کنید معمولا آنهائی که زندگی با سگ را برگزیده اند ، آنها که در اختلاط زن و مرد ، محرم و نامحرم نمی دانند ، آنها که سبک زندگی آنها اسلامی نیست ، معمولا آنهائی هستند که با علماء ارتباط ندارند. اشتها با علمای وارسته و متقی ، انسان را متقی می کند.

خطبه دوّم

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي لا يبلغ مدحته القائلون ولا يحصى نعماته العادون ولا يؤدّي حقه المجتهدون الذي لا يدركه بعد الهمم ولا يناله غوص الفطن ثم الصلاة والسلام على اشرف الانبياء والمرسلين الذي سمى في السماء باحمد وفي الارضين بابي القاسم محمد اللهم صل على علي اميرالمؤمنين وعلي فاطمه سيده النساء العالمين وعلي الحسن والحسين سيدي شباب اهل الجنة وعلي علي بن الحسين ومحمد بن علي وجعفر بن محمد وموسى بن جعفر وعلي بن موسى ومحمد بن علي وعلي بن محمد والحسن بن علي والحجة القايم المنتظر عجل الله تعالى فرجه وجعلنا من اعوانه وانصاره والمستشهادين بين يديه اسغفرالله لي ولكم من جميع الذنوب والآثام واتوب اليه

حضرت لقمان به پسرش نصیحت می کند و می فرماید: «أَيُّ بُنَى، إِقْبَلِ الْمَوْعِظَةَ وَإِنْ اشْتَدَّتْ عَلَيْكَ» شنیدن موعظه معمولا تلخ است همان طوری که نوشیدن دارو تلخ است . ولی همان طوری که داروی تلخ شفا بخش است ، موعظه نیز شفا بخش است . به همین دلیل حضرت لقمان می فرماید: ای پسر! نصیحت را بپذیر ؛ هر چند بر تو گران آید.

بعضیها اصلا آماده نیستند موعظه را بشنوند . غرور علمی یا غرورهای کاذب آن را کر کرده آماده نیست نصیحت بشنود . این چنین شخص قابل هدایت نیست. و گروهی به موعظه گوش می دهند ولی نمی شنوند چرا که گوش دادن به نصیحت هیچ تأثیری در آنها ندارد . حضرت لقمان به چنین افرادی می گوید: «وَوَيْلٌ لِّمَنْ سَمِعَ قَوْلًا يَنْفَعُهُ مَا سَمِعَ» یعنی وای بر کسی که بشنود ، ولی شنیده اش به او سودی نرساند.

بعضیها می شنوند حتی یاد می گیرند و عالم می شوند ولی عمل ندارند ا ینها هم از رحمت خدا دور هستند که حضرت لقمان می فرماید: «وَيْلٌ لِّمَنْ عَلِمَ قَوْلًا يَنْفَعُهُ» یعنی وای بر کسی که بداند ، ولی (دانشش) به او سودی نرساند. بعد می فرماید: «وَوَيْلٌ لِّمَنْ تَبَيَّنَ لَهُ فَاسْتَحَبَّ الْعَمَى عَلَى الْهُدَى.» وای بر کسی که (حقیقت) برایش روشن شود ، ولی گم راهی را بر هدایت ترجیح دهد . « طوبى لِمَنْ انْتَفَعَ بِعِلْمِهِ وَاسْتَمَعَ الْقَوْلَ فَاتَّبَعَ أَحْسَنَهُ.» یعنی و خوشا به حال کسی که از دانشش سود برد و (هر) سخنی را بشنود ، ولی از نیکویش پیروی کند.

خروج آمریکا از برجام

رئیس جمهور آمریکا اعلام کرده است در روز ۱۲ می (۲۲ اردیبهشت) درباره ماندن یا خارج شدن از برجام تصمیم خواهد گرفت . آمریکا ایران را تهدید می کند که از برجام خارج خواهد شد و اروپا هم به ایران می گوید از خروج آمریکا بترسید . چرا این کار را می کنند ؟ آنها در برجام چیزی به ما ند ادند بلکه ما را محدود کردند و قلب راکتور هسته ای را با سیمان پر کردند . ما تعهدات خود یک طرفه عمل کردیم ولی آمریکا نه تنها به هیچ یک از تعهدات خود عمل نکرد بلکه همواره برجام را مانند پتکی بر سرما کوبید که اگر فلان کار را نکنید از برجام خارج می شوم . آمریکا و اروپا هر دو در قبال ایران یک سیاست را دارند ولی آمریکا یک نقش و اروپا نقش دیگر ایفاء می کنند . آمریکا خودش را به دیوانگی زده و می گوید برای من تعهد مهم نیست و می توانم زیر تعهد خود بزنم و اروپا هم به ایران می گوید از این دیوانه بترسید . اینها این سیاست را اتخاذ کرده اند تا تعهدات بیشتری بر ما تحمیل کنند. در کنار محدود نمودن فن آوری هسته ای توان دفاعی و نفوذ منطقه ای ما را تضعیف کنند . البته بحمدالله تمام

۳. الکافی (ط - الإسلامية)؛ ج ۲؛ ص ۳۷۵

مسئولین یک صدا در مقابل زیادی خواهی آمریکا متحد شده اند و این اتحاد باید ادامه یابد و مردم و دولت و تمام ارکان نظام باید با هم باشند. ما باید اقتصاد داخلی خود را توانمند کنیم و به تولیدات داخل بیشتر توجه کنیم. دولت جلوی واردات و قاچاق کالا را که یک عده محدودی از آن سود می برد و کمر تولید داخل را می شکنند و بی کاری را افزایش می دهد، بگیرد.

ایران بدون شک از آن روزی که در باره برنامه هسته ای با قدرتهای بزرگ مذاکره می کرد که نتیجه اش برجام شد، امروز قدرتمند تر است. آمریکا امروز در سوریه و عراق شکست خورده است. امروز ایران است که نقش عمده در مدیریت منطقه ایفاء می کند. حتما مسئولین بلند پایه برای حالت خروج آمریکا نیز تدابیری اخذ کرده اند. وقتی آمریکا از برجام خارج شود عمل به برجام و باقی ماندن در mpt بی معناست. مردم و مسئولین همت کنند به شعار سال عمل کنند که درمان تمام درهای ما همین است. استفاده از کالای داخلی. تولید کنندگان کمک کنند کالای با کیفیت و با قیمت مناسب در اختیار مردم بگذارند. مسئولین از تولید کنندگان به طور شایسته و مناسب و معقول حمایت کنند.

اشکا ما این است که فرهنگ مصرف ما غلط است. نگاه کنید زندگی ما سبک اسلامی نیست. در استفاده از آب، برق، گاز، لباس و خوراک و پوشاک در همه اینها اسراف داریم. این مصرف را باید مدیریت کنیم. بروید در اینترنت جستجو کنید ببینید ما چقدر مصرف داریم کشورهای اروپایی که پیشرفته اند چقدر مصرف دارند.

اگر ما آب را با قناعت هم مصرف کنیم در آینده باز مشکل خواهیم داشت در حالی که قناعت هم نمی کنیم. با آب تصفیه شده حیاط، ماشین، خیابان می شوئیم و حتی باغ را آبیاری می کنیم و خانه می سازیم. سازمان ملل متحد اعلام کرده است که تنها ۳ درصد آب موجود در دنیا قابل شرب است و از این سه درصد نیز دو نیم درصدش در قطب جنوب و شمال به صورت یخ است یعنی نیم صدر آب موجود در دنیا در دست رس ماست. یعنی تمام انسانها باید تمام نیازهای شرب و بهداشت خود را با این نیم درصد تامین کنند.

سرانه مصرف ما از تمام کشورهای اروپایی بالاست. سازمان ملل اعلام کرده است که هر انسان برای زندگی روزانه حداقل به ۵۰ لیتر آب نیاز دارد ولی ما روزانه نزدیک به ۲۰۰ لیتر آب مصرف می کنیم.

بیشترین مصرف ما در بخش کشاورزی است که استفاده آب در بخش کشاورزی نیز استاندارد نیست. ما از هر متر مکعب آب کمتر از یک کیلو محصول به دست می آوریم در حالی که در جهان از هر متر مکعب آب ۲ و دو و نیم کیلو محصول بدست می آورند.

در مصرف نان وضعیت ما بدتر از این است. ما سه برابر سایر کشورها نان مصرف می کنیم. مصرف سرانه نان در ایران ۱۵۰، ۱۷۰ کیلو برای هر نفر است ولی در سایر کشور ۲۵ تا ۵۰ کیلو. یعنی نانی که تولید می کنیم برای گاوداریها نیز تولید می کنیم. دولت سالانه ۱۵ هزار میلیارد تومان یارانه آرد و گندم می دهد آن وقت ما سه برابر دنیا نان مصرف می کنیم. دو میلیون تن سالانه ضایعات نان داریم که قیمتش ۲۶ هزار میلیارد تومان است که با این مبلغ می توانیم بیش از ۳۷۰ هزار خانه به قیمت ۷۰ میلیون بسازیم حالا این را هم در نظر بگیرد که مقداری از این گندمهایی که کشاورزان ما تولید می کنند غذای دام است که به ما می دهند می خوریم و به دنبال آن هزینه سنگین دستگاههای گوارشی را دولت و ملت پرداخت می کنند.

ما ۷ برابر اروپایی ها برنج مصرف می کنند حتی به نکم هم رحم نمی کنیم. نمک مصرفی در ایران سالانه ۶ کیلو برای هر نفر است در حالی که در دنیا سه کیلو است.

استفاده از گاز هم همین است، برق هم همین است.

با این وضعیت اقتصاد مقاومتی ممکن نیست. باید همه اعم از دولت ملت بر بهینه ساز فرهنگ مصرف تلاش کنند و خسارتهای و ضایعات را به حداقل برسانیم.

کشاورزان را مدیریت کنیم و حمایت کنیم. کشاورزان در کاشت و داشت و برداشت و حتی فروش و دریافت پولشان گاهی با مشکل مواجه می شوند. قبلا هر سه ماه یک بار سوخت تراکتور کشاورزان را می داند حالا باید هر ماه کشاورزان از روستا بلند شوند و کار زندگی خود را رها کنند برای دریافت سوخت بیاند. بعضی از مشکلات اگر خوب مدیریت شود پیش نمی آید. شنیدم کارخانه شیرآلات قهرمان نامه ای که نوشته بودند، چند روز تعطیل شده که قول داده بودند برای وی وام می دهند ندادند. در شهرستان

گرمی انصافا مسئولین با تمام توان از تولید کنندگان و کارخانه داران و سرمایه گذاران به شدت حمایت می کنند ولی اختیارات اینها محدود است که باید مسئولین استانی عنایت بیشتر داشته باشند.

منطقه آزاد

در خصوص منطقه آزاد برخی مسائل مطرح می شود که درست نیست . در نامگذاری و محدوده آن بگو مگوهایی وجود دارد من فعلا سخنی نمی گویم فقط این جمله را می گویم آنهایی که با تعیین غیر منطقی محدوده من طقه آزاد و اصرار بر آن ممکن است باعث شوند که اصل طرح تصویب نشود بدانند در مقابل مردم مغان و منطقه بلکه مردم کل استان مسئولند و خود را در صورت عدم تصویب به پاسخگوئی آماده کنند.